

Zure parte-hartzea garrantzitsua da!

Abeltzaintzat eta pertsona interesatuentzat

INFORMAZIO- ETA PARTAIDETZA JARDUNALDIAK

Erdizko larreetan abeltzaintza estentsiboa sustatzeko MAGNAren proposamena

AMAIUR: apirilak 29

IRURITA: apirilak 30

ELIZONDO: maiatzak 5

BERROETA: maiatzak 7

BORONDATEZKO PARTAIDETZARAKO JARDUNALDIEN DATAK

KUARTELEZ KUARTEL

BAZTANGOIZA: (Arizkun, Azpilkueta, Erratzu, Amaiur)

- Lekua: **Amaiur** (Batzarre)
- **Apirilaren 29an**, 19:00etan.

ELIZONDO: (Elizondo, Elbete, Lekaroz)

- Lekua: **Elizondo** (Arizkunenea)
- **Maiatzaren 5**, 19:00etan.

ERBEREA: (Ornoz, Arraioz, Irurita, Gartzain)

- Lekua: **Irurita** (Gizarte Etxea)
- **Apirilaren 30**, 17:00etan.

BASABURUA: (Almandoz, Berroeta, Aniz, Ziga)

- Lekua: **Berroeta** (Batzarre)
- **Maiatzaren 7an**, 19:00etan.

Proposamenari buruzko inkesta bat osa dezakezu hemen: www.magnesitasnavarras.es/participacion

Jardunaldiei buruzko informazioa

Zer dira jardunaldi hauek?

Larreetan aditu batek egindako txosten batean oinarrituta, Erdizko larreetan abeltzaintza estentsiboa sustatzeko abeltzain eta erabiltzaileei MAGNAk zer lankidetzak proposatzen dien azaltzeko eta kontrastatzeko bilerak dira.

Zergatik jardunaldi hauek?

MAGNAk ganadua Erdizera igo dezaketen abeltzainen kezkak, iradokizunak eta ekarpenak jaso nahi ditu, eta, ahal den neurrian, konpromiso formal gisa sartu Artesiagako meatze-proiektuan, administrazio-izapedetzerak aurkeztu aurretik.

Nork finantzatuko du proposamen hori aurrera ateratzen bada?

Magnesitas Navarras-ek finantzatuko du honako proposamena.

Zein da MAGNAren proposamen honen helburua?

Larreak abereak kargatzeko duen gaitasuna % 60raino handitzea, zenbait jarduketaren bidez, hala nola larre-zaintza bat kontratatuz, sasiak kenduz, etab.

Zer dakar joateak?

Jardunaldion bidez, larreetako erabiltzaileei proposamenaren berri eman nahi zaie eta, nahi izanez gero, iritzia eman ahal izango dute. Ez dakar inolako posizionamendurik meatze-proiektuari buruz.

Nork aurkeztuko ditu jardunalmiak?

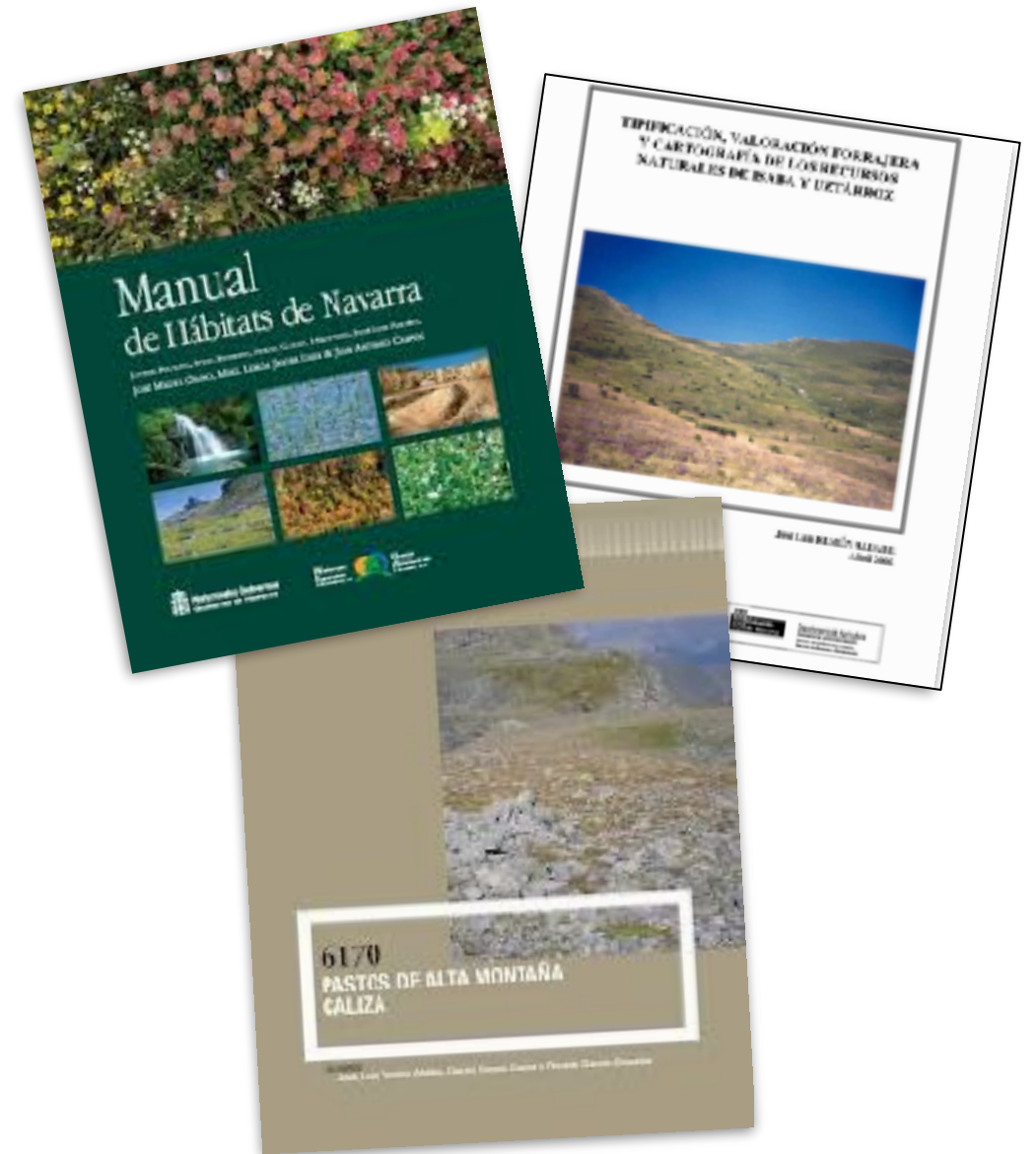
José Luis Remón Aldabe, larreetan aditua den biologian doktorea, proposamena oinarritzen duen txostena egin duena, eta JPI Consultores S.L. partaidetzaren arloan espezializatutako enpresa.

Magnesitas Navarras enpresaren
proposamena Erdizko larreetan abeltzaintza
estentsiboa sustatu eta bultzatzeko

José Luis Remón Aldaberi txosten bat egiteko eskatu zitzaion. Remón doktorea da Biologian eta aditua floran eta mendi-larreetan. Hain zuzen, txostenaren xedea da **Erdiz-ko larreen ekoizpena aztertzea** egungo egoeran eta etorkizunean, MAGNAk planteatzen duen meatzaritza-ustiategiko proiektuaren garapenarekin, **eta larrerako konponbide eta hobekuntza batzuk ezartzea, proiektuaren barnean sar daitezkeenak.**

Remóni lanak eta txostenak eskatu izan dizkiote erakunde ugari, adibidez, Nafarroako Gobernuak (Estudios sobre flora y hábitats en varios lugares de la Red Natura 2000, Estudios sobre pastos de alta montaña caliza) eta zenbait udalek (Mapa de pastos del paraje protegido de Egulbati, Valle de Egüés), (Plantas Silvestres de Pamplona, 2011) etab.”

Erdiz-ko larrearen azalera osoa 490,83 ha da eta Aldude Mendia Kontserbazio Berreziko Eremuaren barnean dago. NA-1740 Eugi-Irurita errepidetik iristen da bertara, Artesiagako mendatetik.

ERDIZ-KO LARREAREN APROBETXAMENDUA 2019AN

Azienda-mota	Abelburuak
Behiak	354
Zekorrak	79
Zaldi-azienda	234
Moxalak	12
Ardiak	1.136

Guztira, beren abelburuak Erdiz-en bazkatzera eramaten dituztenak 80 bat abeltzain dira.

LARREETAN SARTU ETA HAIETATIK ATERATZEKO EGUNAK

SARTZEA

1. sasoia. Behi-azienda bakarrik. Ekainaren 1a
2. sasoia. Zaldi- eta ardi-azienda. Irailaren 21a

ATERATZEA

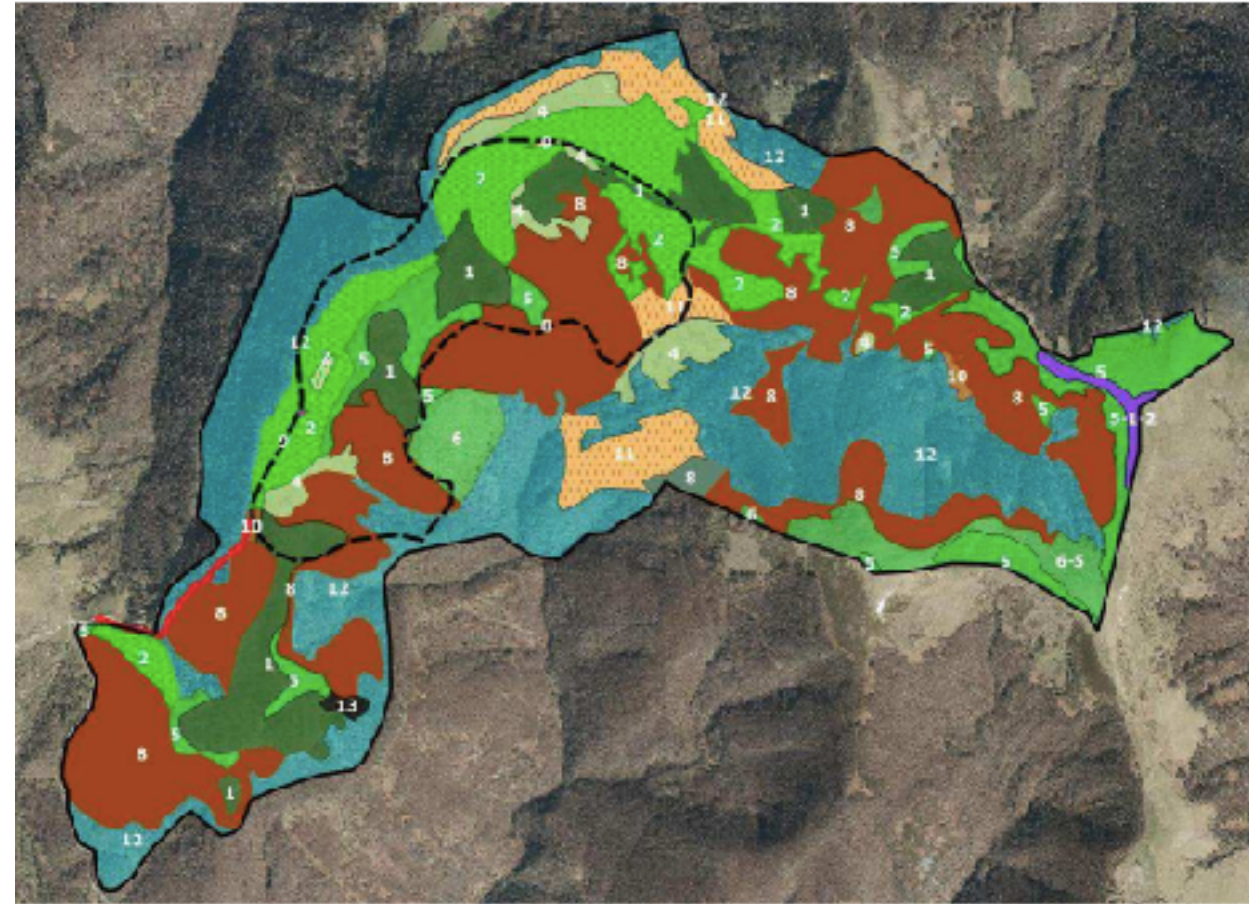
Behi-azienda. Irailaren 20a

Gainerakoak. Azaroaren erdialdea eta abenduaren amaiera artean

LARREAK BEREN FLORA-OSAERATIK ABIATUTA DEFINITU DIRA, 2019AN EGIN ZEN FLORAREN, LANDAREEN ETA HABITATEN TXOSTENAREN LEGENDARI JARRAITUTA:

1. Lolium perenne eta Poa spp duten sul-larre zapalduak.
2. Larre mesoxerofilo subkantauriarra
3. Gailur harritsuena larre mesoxerofiloak
4. Cynosurus cristatus duten larreak
5. Danthonia decumbens duten larreak
6. Agrostis curtisii duten larreak
7. Sesleria albicans duten larreak
8. Otea sastrakak (Ulex gallii)
9. Otaberako sastrakak (Genista occidentalis)
10. Iralkua
11. Zuhaijka-orla (arantza larreekin)
12. Pagadi azidofilo kantauriarra
13. Harri-azaleratzeak ...

LERRO BELTZ JARRAIA: ERDIZ-KO LARREAREN IXTE PERIMETRALA

LERRO BELTZ ETENA: PROIEKTATUTAKO USTIATEGIAREN GEHIENKO PERIMETROA

LERRO GORRIA: USTIATEGIRAKO SARBIDEA ARTESIAGATIK

EGUNGO AZPIEGITURAK

Erdiz-ko larrean bederatzi edanleku daude, eta haietatik bi aurreikusita dagoen ustiategiaren perimetroaren barnean daude.

Mantentze-egoera onean daude.

Urtero egiten dira garbiketa-lanak.

AZIENDAREN ERABILERA

Azterlanak agerian utzi du, batetik, aprobetxamendua ez dela optimoa edo hoberena eta, bestetik, erabilera zuzen batek emendatu egingo lituzkeela erabilgarri dauden bazka-unitateak (BU).

Aurreneko unetik proiektua %100ean gauzatuko balitz (gertatuko ez den zerbait)...

Iarrearen
azaleraren
-%20

Iarretarako
eskaintzaren
-%33

Proiektuko Lehengoratze Plana aplikatzeak berekin dakar, %33ko murrizketaren oinarritik, iarrearen pixkanakako lehengoratzea %98raino ustiategiaren bizitza baliagarriaren 20 URTEEN amaieran.

IDEIA GILTZARRIAK

- **Erdiz-en eta inguruetan larretarako diren baliabideak** optimizatu eta hobetzea, **larreak antolatze**ko proposamen baten bidez.
- Horretarako, Magnesitas Navarras enpresak meatzaritza-proiektuaren bizitzaren aurretik eta ondoren **proposamenak finantzatzeko konpromisoa** hartzen dugu, **banku-abalaren bidez**.
- Jarduketa horien zati garrantzitsuena **aurreneko bost urteetan garatuko litzateke, eta, hortaz, enpresak bere gain hartuko luke azkenean meatzaritza-proiektua ez gauzatzeko arriskua**.
- **Larreetako zaintzaile bat kontratatzea** (gure hobekuntza-proposamenean sartuta dagoen inbertsioa) giltzarria da proposatutako jarduketek arrakasta izateko (sastrakak kentzea, azpiegiturak hobetzea, adibidez, edanlekuak, aziendaren erabilera hobetzea).

Erdiz-ko eremuko jarduketan proposamena:

- Jarduketak itxituraren barnean, azken urteetako **abelburu-kopuru bera ziurtatzeko**.
- Jarduketak **Okoroko itxituraren barnean** (erreguerenari alokatua), **abelburu-kopuru handiago bat ahalbidetzeko** Erdiz-ko larrean.
- Jarduketak inguru mugakideetan **azalera handitzeko eta abelburu-kopuru handiago bat ahalbidetzeko** Erdiz-ko larrean.
- Epe ertainerako jarduketak jada lehengoratuta dauden ustiatze-guneetan, azalera handitzeko eta **abelburu-kopuru handiago bat berreskuratzeko** Erdiz-ko larrean.
- **Baztanen garatu beharreko beste jarduketa batzuk, abeltzainekin eta udalarekin adostuak, Baztanen abeltzaintza estentsiboa sustatu eta bultzatzeko.**

Artesiaga Proiektua

Larreetako
jarduketan segida

-5 URTEA

AZALERA

490,83 ha %100

BAZKA-UNITATEAK

516,24 KBU* %100

* Bazka-Unitatea larre batean aziendarentzat dagoen bazka-eskaintza neurtzeko modu bat da

ERDIZ - EGUNGO EGOERA

-4 URTEA

AZALERA

534,08 ha %109

BAZKA-UNITATEAK

578,17 K.BU %112

 -4 URTEA

LARREEN KALITATEA HANDITZEA ETA HOBETZEA

-3 URTEA

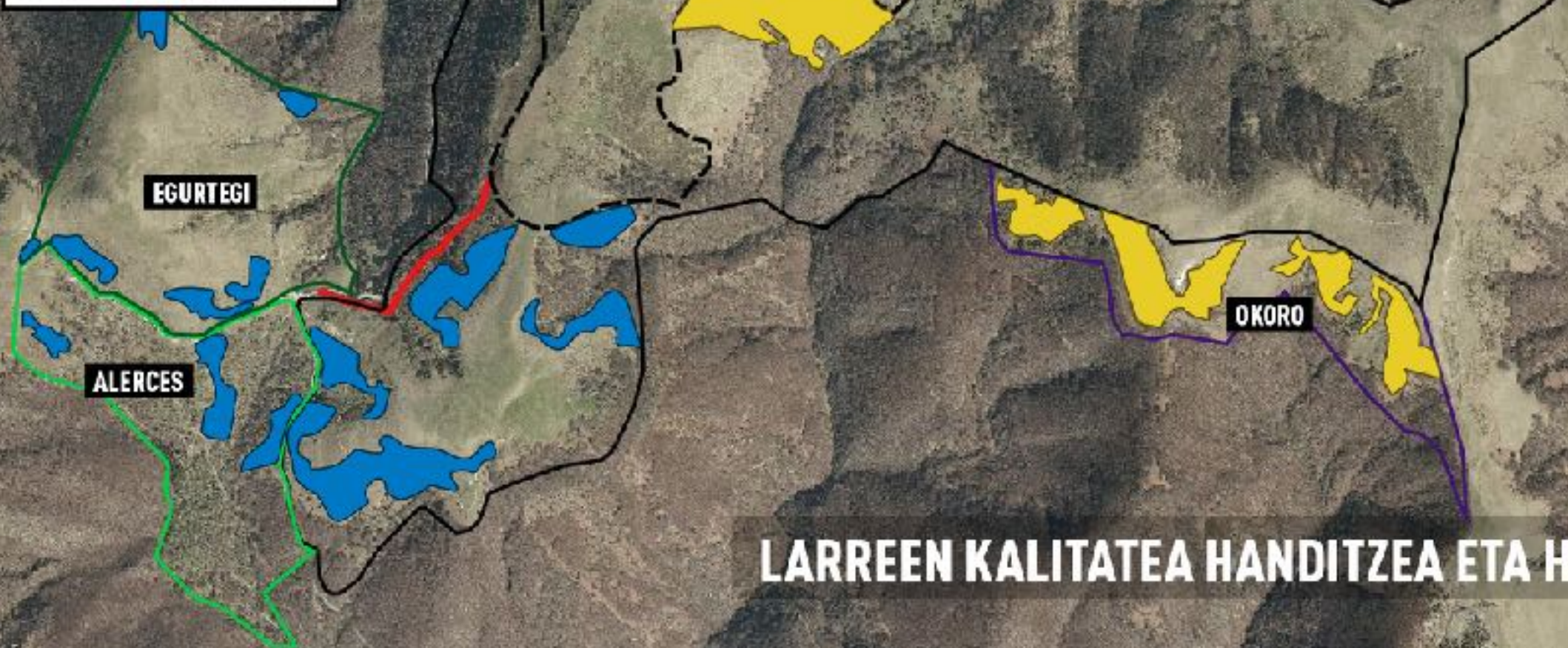
AZALERA

655,97 ha %134

BAZKA-UNITATEAK

768,70 K.BU %149

 -4 URTEA
 -3 URTEA

LARREEN KALITATEA HANDITZEA ETA HOBETZEA

-2 URTEA

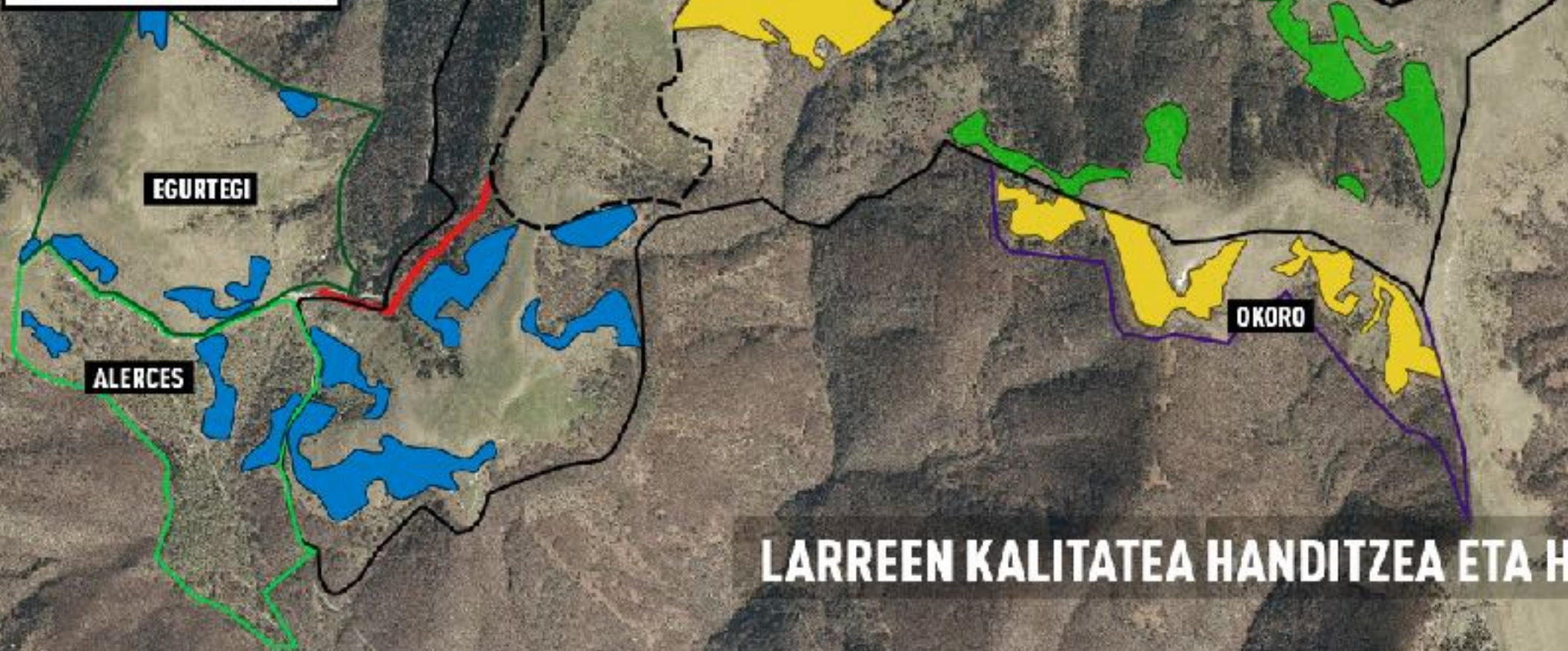
AZALERA

655,97 ha %134

BAZKA-UNITATEAK

796,93 K.BU %154

- 4 URTEA
- 3 URTEA
- 2 URTEA

LARREEN KALITATEA HANDITZEA ETA HOBETZEA

-1 URTEA

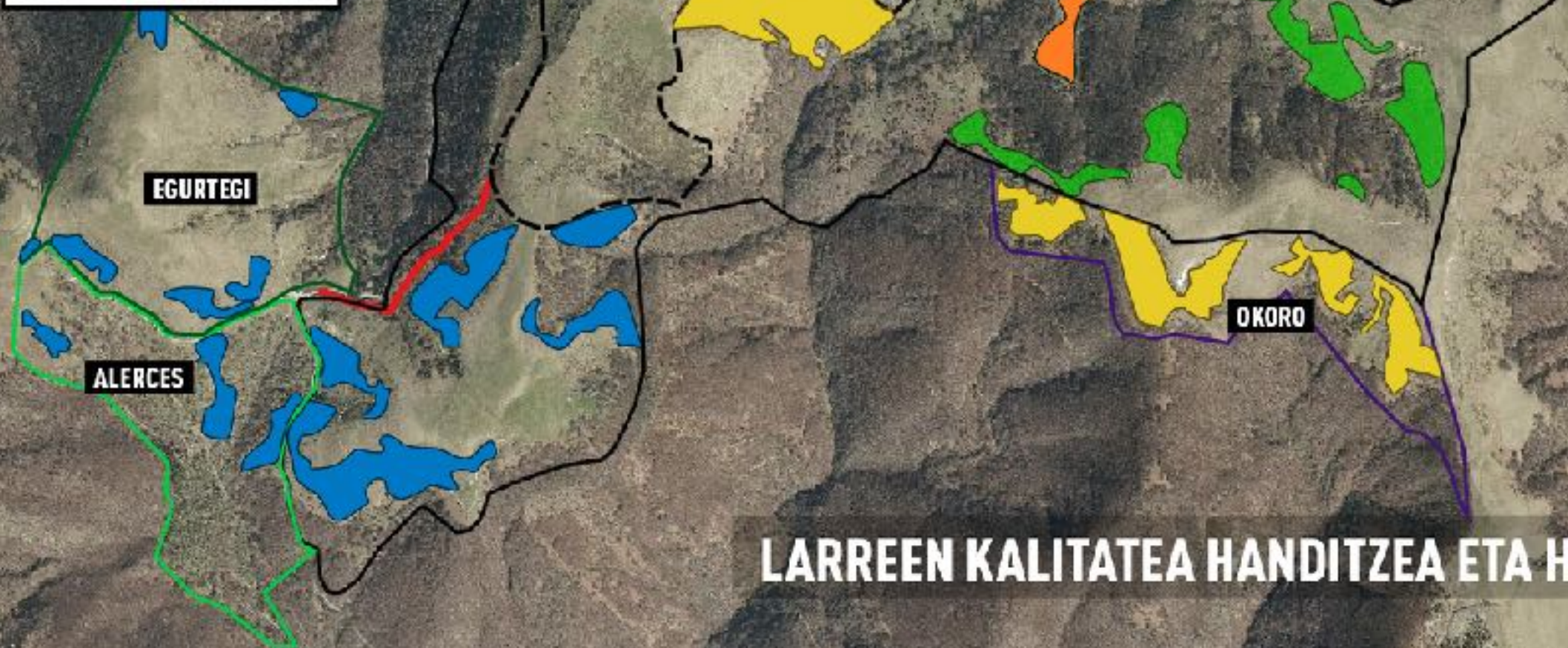
AZALERA

655,97 ha %134

BAZKA-UNITATEAK

825,16 K.BU %160

- 4 URTEA
- 3 URTEA
- 2 URTEA
- 1 URTEA

LARREEN KALITATEA HANDITZEA ETA HOBETZEA

1 URTEA

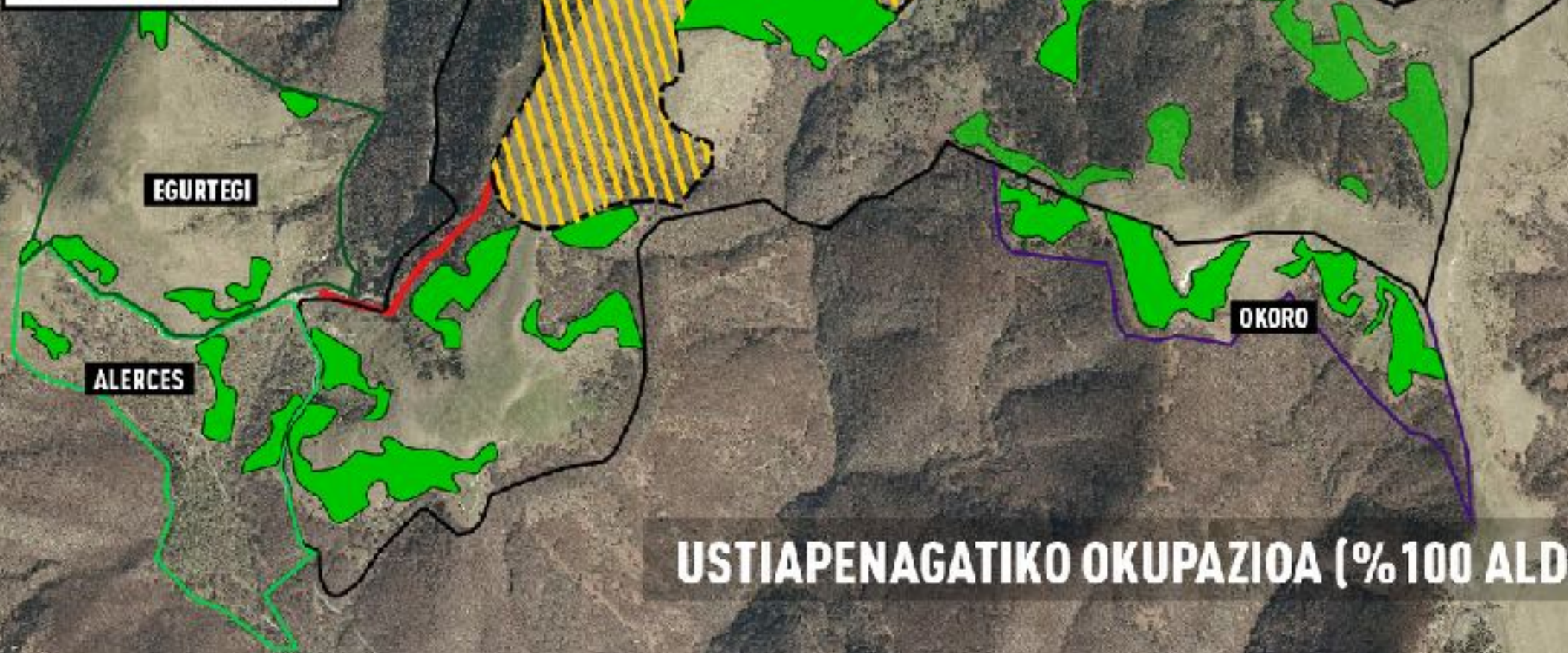
AZALERA

555,86 ha   %113

BAZKA-UNITATEAK

651,14 k.BU   %126

 BERRESKURATUTAKO LARREAK

USTIAPENAGATIKO OKUPAZIOA (%100 ALDI BEREAN)

10 URTEA

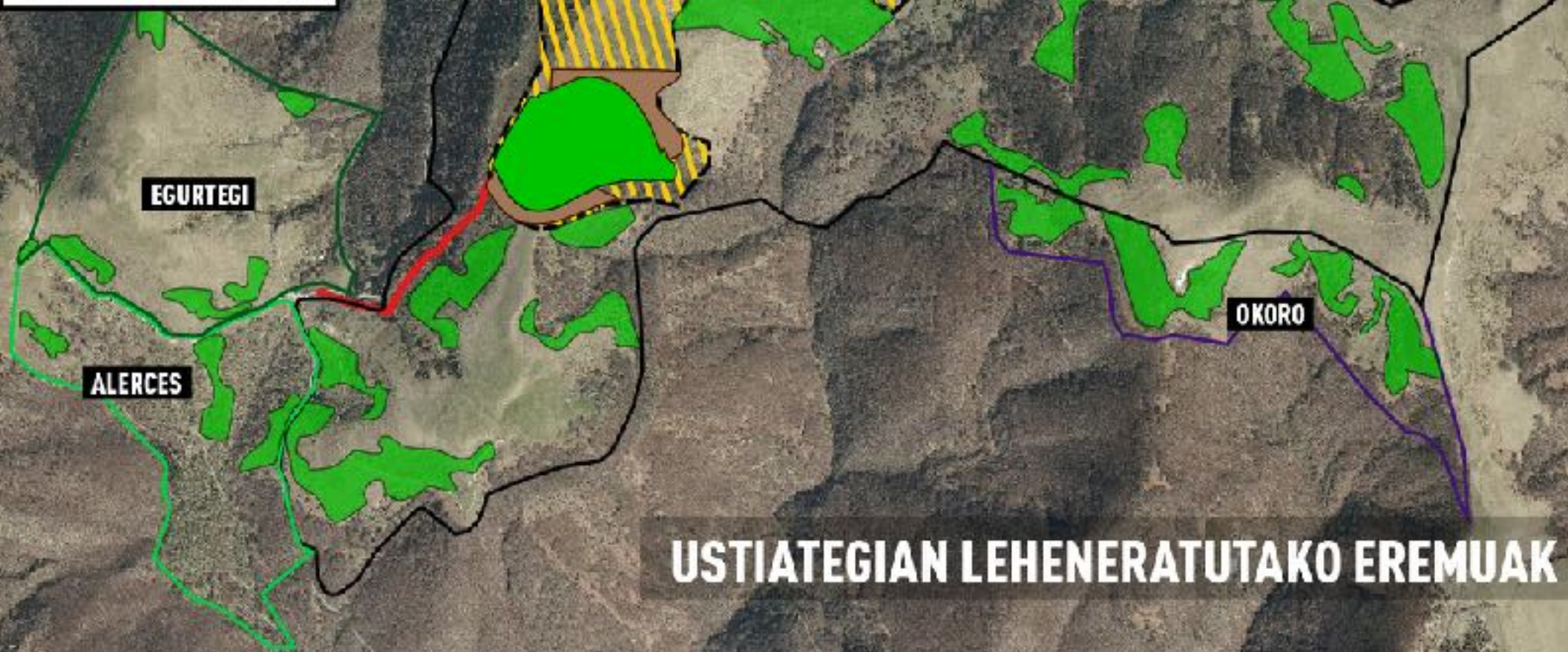
AZALERA

578,79 ha %118

BAZKA-UNITATEAK

696,01 KBU %135

- BERRESKURATUTAKO LARREAK
- SASTRAKAK KENTZEA
- BAZKARIK GABEKO HUTSUNEA

USTIATEGIAN LEHENERATUTAKO EREMUAK SARTZEA

17 URTEA

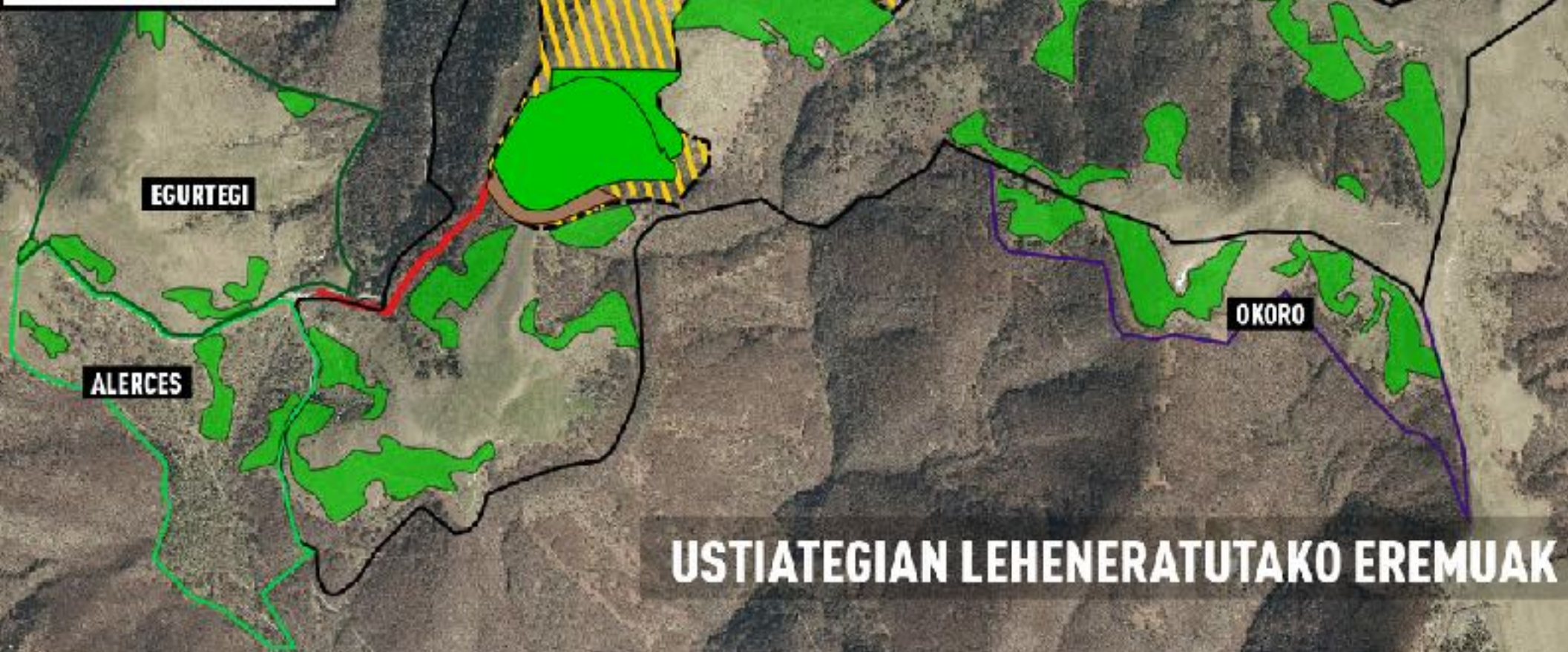
AZALERA

607,00 ha %124

BAZKA-UNITATEAK

753,34 K BU %146

- BERRESKURATUTAKO LARREAK
- SASTRAKAK KENTZEA
- BAZKARIK GABEKO HUTSUNEA

USTIATEGIAN LEHENERATUTAKO EREMUAK SARTZEA

25 URTEA

AZALERA

635,11 ha %129

BAZKA-UNITATEAK

812,19 k.BU %157

- BERRESKURATUTAKO LARREAK
- SASTRAKAK KENTZEA
- BAZKARIK GABEKO HUTSUNEA
- BIDEAK ZAHARBERRITZEA

EGURTEGI

ALERCES

OKORO

USTIATEGIAN LEHENERATUTAKO EREMUAK SARTZEA

655,97 ha
eremu baten
antolamendu osoa
+165,15 ha
kudeatuak, egungo
egoeraren gainean

812.290 BU
eremu baten
antolamendu osoa
+296.050 BU
egungo egoeraren
aldean

Larrearen egungo
aprobetxamenduarekin:
abelburu-kopuruaren
+%60

Urtea	Sastrakak kentzea	Itxiturak	Edanlekua	Gatza	Ongarritzea	Hesi elektrikoa	Sastraken errepassoa (6 ha, 5 urtean behin)	Mantentzea	Larreetako zaintzailea (api.-abe.)
-4 Urtea	X	X	X	X	X	X		X	X
-3 Urtea	X	X	X	X	X	X		X	X
-2 Urtea	X			X	X	X		X	X
-1 Urtea	X			X	X	X		X	X
Ustiapenaren hasiera-urtea				X	X	X	X	X	X
2 Urtea				X	X	X		X	X
3 Urtea				X	X	X		X	X
4 Urtea				X	X	X		X	X
5 Urtea				X	X	X		X	X
6-26 Urteak				X	X	X	X	X	X

Jarduketa horien zati garrantzitsuena abeltzainen onurarako gauzatuko litzateke **lehen bost urteetan (sastrakak kentzeko lanen %100, itxiturak, edanlekuak eta Larreak Antolatzeko Plana abian jartzea)** eta **banku-abal baten bermearekin, 25 urteetan egin beharreko lanen kostu zenbatetsiarengatik**, meatzaritzako proiektua gauzatzeko bermerik gabe.

Larreak hobetzeko jarduketak, proiektua azkenean gauzatuko den jakin gabe (arriskuan):

Urtea	Sastrakak kentzea	Itxiturak	Aska	Gatza	Ongarritzea	Hesi elektrikoa	Sastraken errepasoa (6 ha 5 urtero)	Mantentzea	Larre zaintzailea (Apirila-abendua)
-4 urtea	18.802 €	23.664 €	9.200 €	1.000 €	4.000 €	300 €	--	1.000 €	15.000 €
-3 urtea	19.488 €	21.834 €	4.600 €	1.010 €	4.040 €	303 €	--	1.010 €	15.150 €
-2 urtea	11.151 €	--	--	1.020 €	4.080 €	306 €	--	1.020 €	15.302 €
-1 urtea	14.399 €	--	--	1.030 €	4.121 €	309 €	--	5.000 €	15.455 €
Hasiera-urtea	--	--	--	1.041 €	4.162 €	312 €	4.371 €	1.041 €	15.609 €
OSOTARA	63.840 €	45.498 €	13.800 €	5.101 €	57.403 €	1.530 €	4.371 €	9.071 €	76.516 €
OSORIK	277.130 € + 25.000 € ibilgailua eta tresnak erostea = 302.130 € aurreneko 5 urtetan								

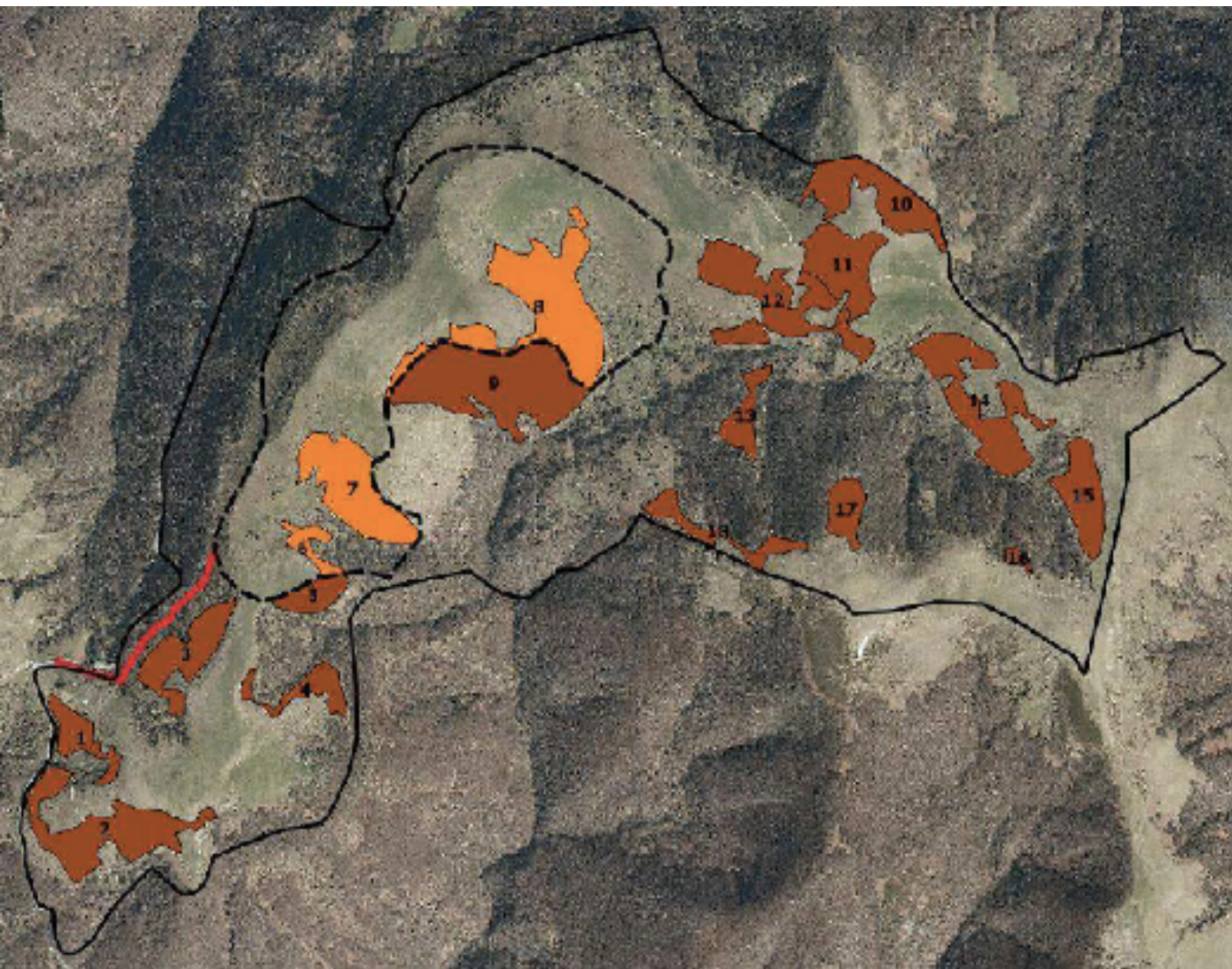
Mantentze-lanak ustiategiaren bizitza osoan zehar eta ustiatagia erabat lehengoratzeko amaitu ondoren

Ustiapena hasi ondoren, ezinbestekoa da jarduerak mantentzen jarraitzea, proposatutako larre-antolamenduaren arabera; beraz, meategiaren balio-bizitza osoan, gehi leheneratze-aldian, inbertsioaren zenbateko osoa **809.855 €** izango litzateke.

Urtekoa	Gatza €	Ongarritzea €	Hesi elektrikoak €	Sastrakak kentzea €	Manten. (*) €	Larre zaintzailea €	TOTAL €
1 urea	1000	4000	300		1000	15000	21300
2 urea	1010	4040	303		1010	15150	21513
3 urea	1020	4080	306		1020	15302	21728
4 urea	1030	4121	309		5000	15455	25915
5 urea	1041	4162	312	4371	1041	15609	26536
6 urea	1051	4204	315		1051	15765	22387
7 urea	1062	4246	318		1062	15923	22610
8 urea	1072	4289	322		5500	16082	27264
9 urea	1083	4331	325		1083	16243	23065
10 urea	1094	4375	328	4.593	1094	16405	27888
11 urea	1105	4418	331		1105	16569	23528
12 urea	1116	4463	335		6000	16735	28648
13 urea	1127	4507	338		1127	16902	24001
14 urea	1138	4552	341	4.780	1138	17071	29021
15 urea	1149	4598	345		1149	17242	24484
16 urea	1161	4644	348		6500	17415	30068
17 urea	1173	4690	352		1173	17589	24976
18 urea	1184	4737	355	4.974	1184	17765	30200
19 urea	1196	4785	359		1196	17942	25478
20 urea	1208	4832	362		7000	18122	31525
21 urea	1220	4881	366		1220	18303	25990
22 urea	1232	4930	370	5.176	1232	18486	31426
23 urea	1245	4979	373		1245	18671	36512
24 urea	1257	5029	377		1257	18857	26778
25 urea	1270	5079	381		7500	19046	33276
OSORIK	28.243	112.973	8.473	23.894	58.886	423.648	656.117

* Hainbat mantenimendu barne hartzen ditu, ahuntzena barne.

SASTRAKAK KENDUKO LIRATEKEEN HEKTAREAK

66,9

SASTRAKAK KENTZEAGATIK
LORTUTAKO BU-AK

61.280

ERABILERA
HOBETZEAGATIK
LORTUTAKO BU-AK

51.624

+112.904

BAZKA-UNITATEEN
MURRIZKETA

-174.016

KUDEAKETAREN BARNEAN SARTUKO LIRATEKEEN HEKTAREAK **40,25**

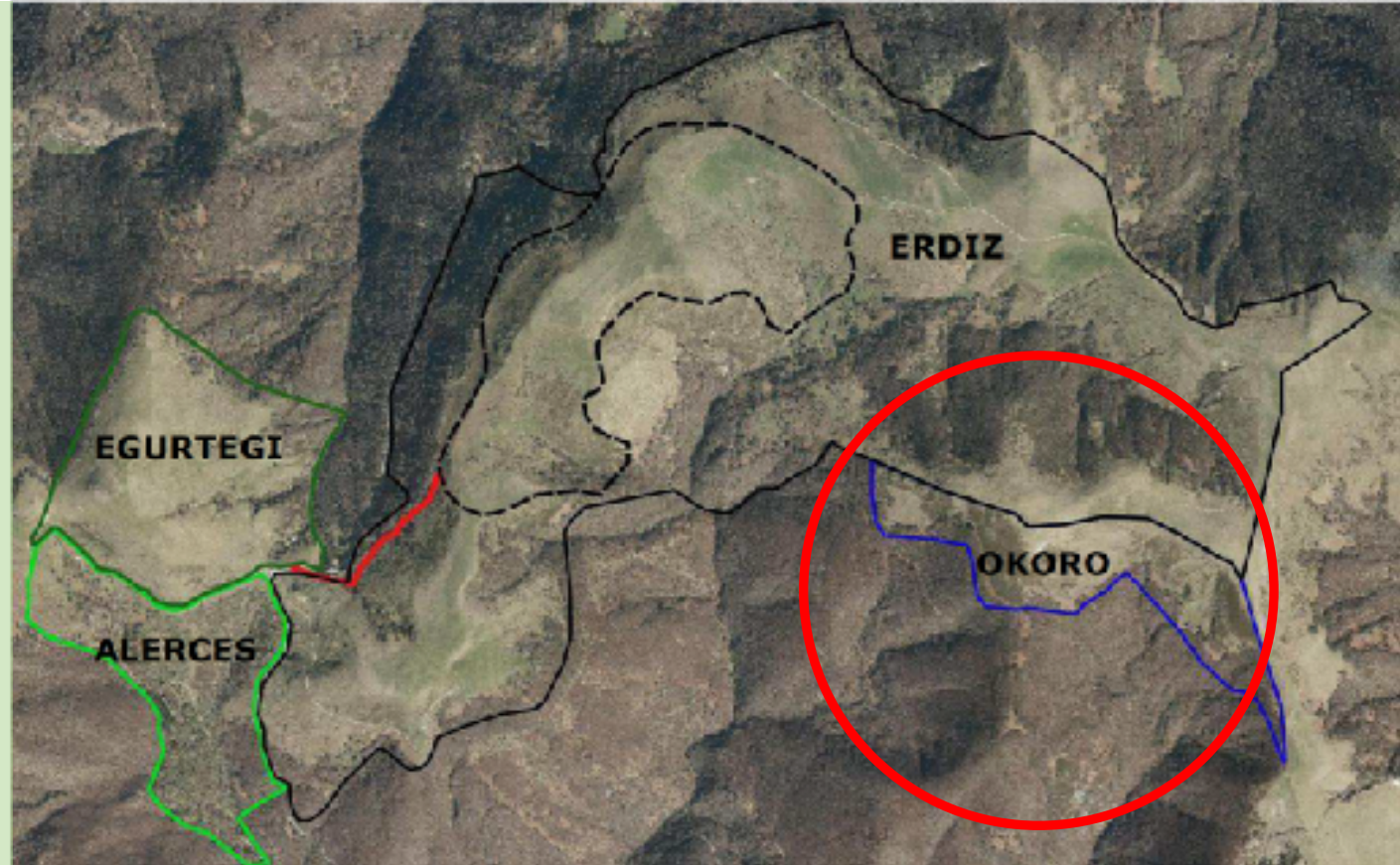
SARTZEN DIREN
EGUNGO BU-AK 16.877 ↑

SASTRAKAK KENTZEKO
LANETATIK LORTUTAKO BU-AK 15.138 ↑

ERABILERA HOBETZEAGATIK
LORTUTAKO BU-AK 1.688 ↑

BU-EN GEHIKUNTZA
OSOA EPE ERTAIN-
LUZERA (10-15 URTE) **+33.703**

LEHENGORATUKO LIRATEKEEN HEKTAREAK **71,34**

SARTZEN DIREN
EGUNGO BU-AK

81.208 ↑

SASTRAKAK KENTZEKO
LANETATIK LORTUTAKO
BU-AK (5,19 HA)

3.681 ↑

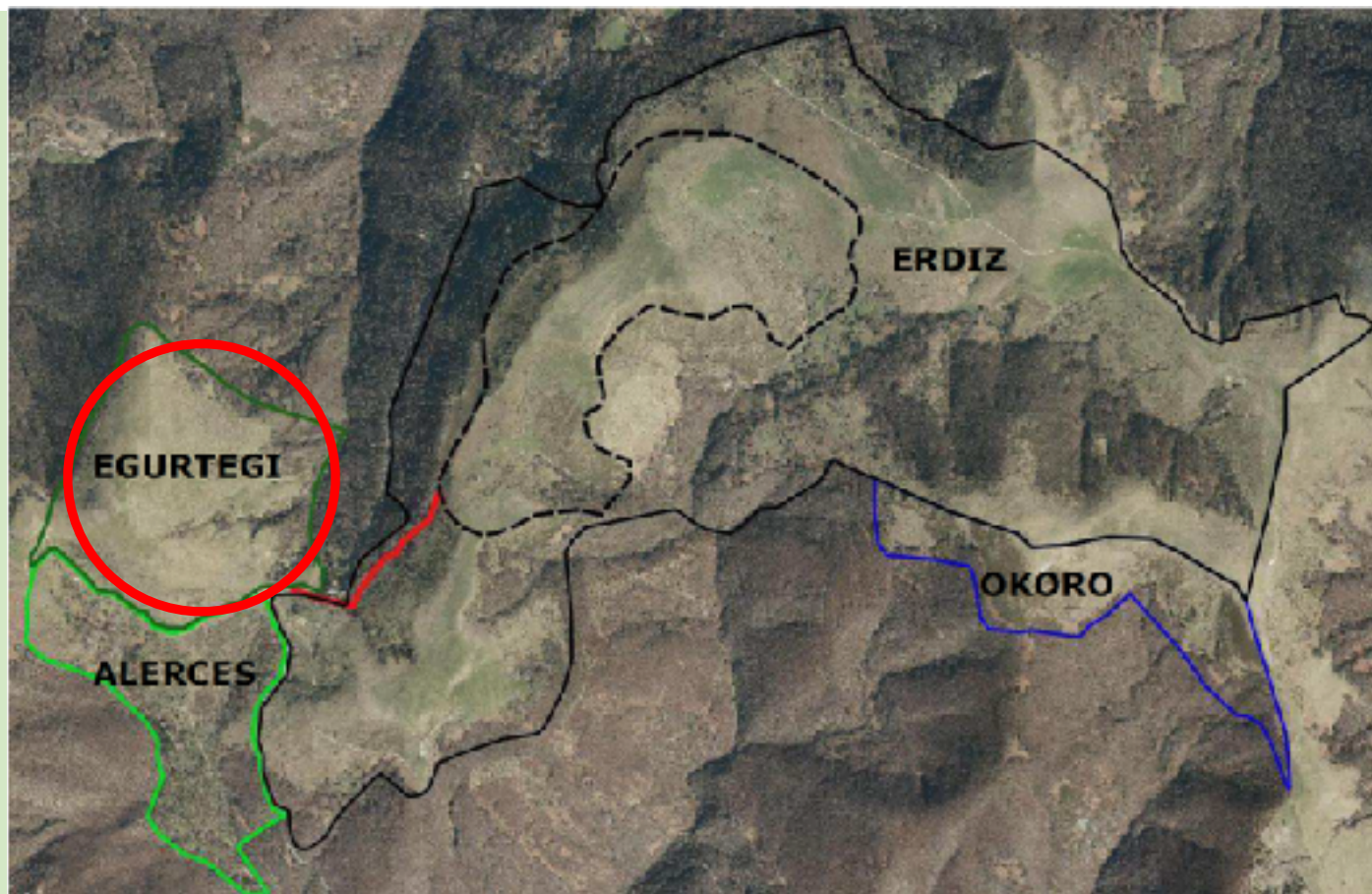
ERABILERA HOBETZEAGATIK
LORTUTAKO BU-AK

8.121 ↑

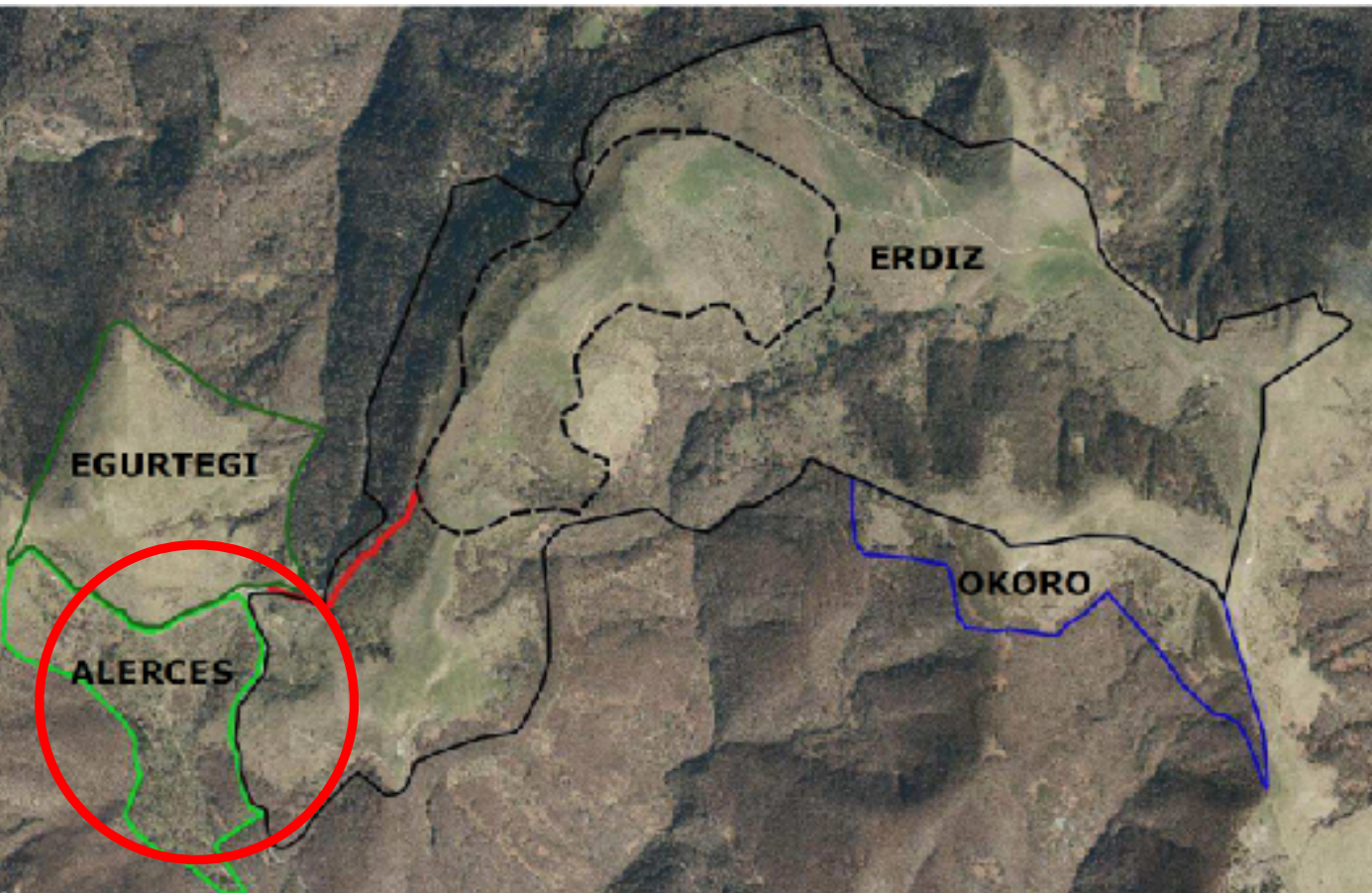
BU-EN GEHIKUNTZA
OSOA EPE ERTAIN-
LUZERA (10-15 URTE)

+93.010

LEHENGORATUKO LIRATEKEEN HEKTAREAK **50,55**

SARTZEN DIREN
EGUNGO BU-AK

58.675 ↑

SASTRAKAK KENTZEKO
LANETATIK LORTUTAKO
BU-AK (4,26 HA)

4.754 ↑

ERABILERA HOBETZEAGATIK
LORTUTAKO BU-AK

5.668 ↑

BU-EN GEHIKUNTZA
OSOA EPE ERTAIN-
LUZERA (10-15 URTE)

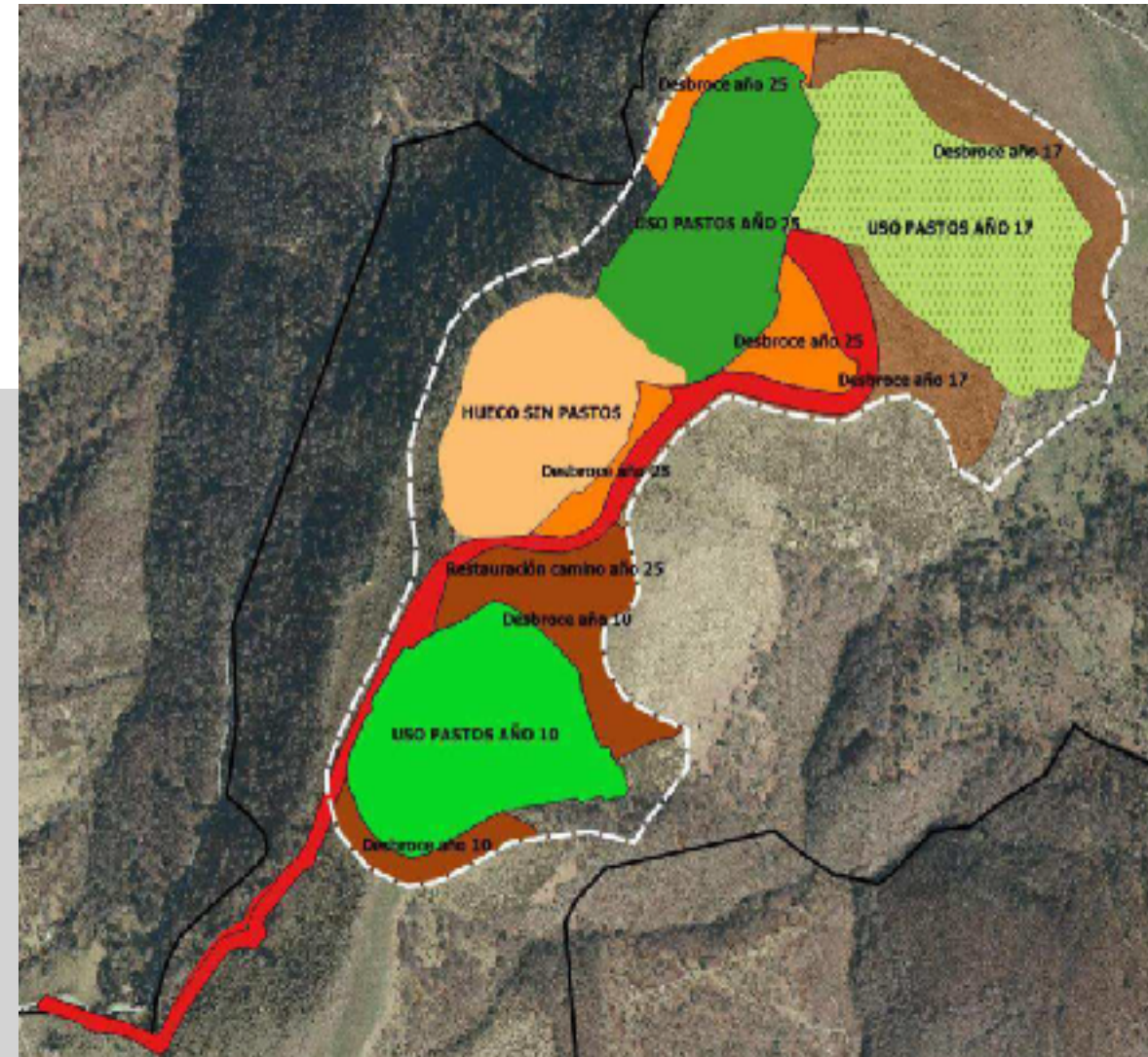
+69.297

Meataritza-proiektuak aintzat hartzen du meatze-ustiategiak okupatutako azalerak lehengoratzea. Behin ustiatzea amaituta, jatorrizko erabilerara itzuliko lirateke: Erdiz-ko larrean mendi-larreetako abeltzaintzan aritzea.

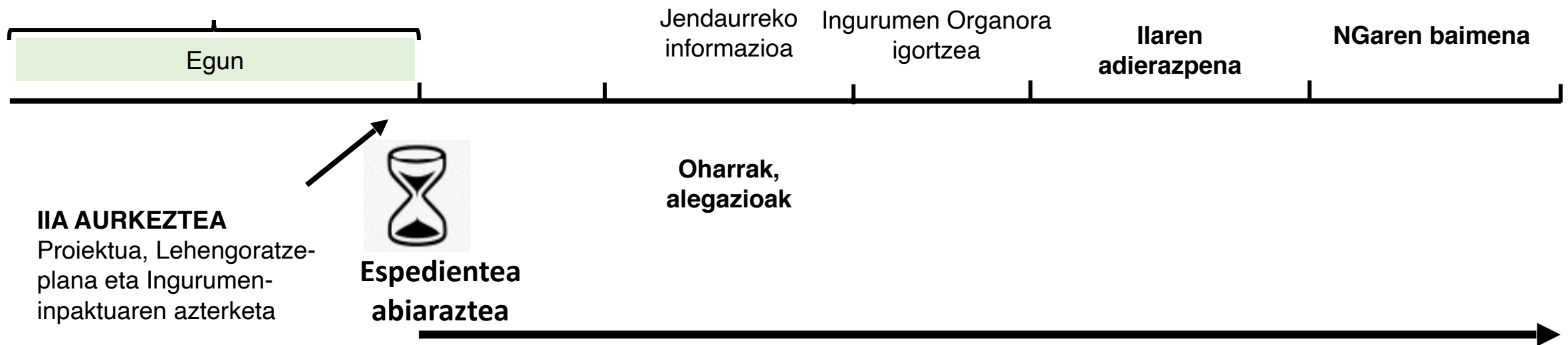
Lehengoratutako 3 gune berreskuratzea:

- 1. Hegoaldeko Hondakindegia, 10. urtea**
(+22,43 ha) (+44.874 BU)
- 2. Iparraldeko Hondakindegia, 17. urtea**
(+28,71 ha) (+57.322 BU)
- 3. Iparraldeko Meatoki-Hutsunea, 25. urtea**
(+28,11 ha) (+ 58.954 BU)

LARREARI BURUZKO PROPOSAMENEI EKARPENAK EGITEKO BORONDATEZKO PROZESUA

ZENBAIT URTE DITUGU (BOSPASEI), MAGNESITAS NAVARRAS ENPRESAK ORDAINDUTAKO JARDUERAK EGITEKO LARREA PRESTATZEKO, **ADMINISTRAZIO-PROZEDURAREN BILAKAERA ZEIN IZANGO DEN JAKIN EZ ARREN**

75
AÑOS
COMPARTIENDO
FUTURO

MAGNA
MAGNESITAS NAVARRAS

Magnesitas Navarras kontaktua: magna@magnesitasnavarras.com

JPI consultores kontaktua: info@jpiconsultores.com